

[Udenrigsministeren.]

Dette samarbejde har også fundet udtryk i den fælleserklæring, der blev udsendt fra Det europæiske Råds møde i Bruxelles i juli 1975, om de ni landes tillid til FN. I denne erklæring gav de ni udtryk for deres ubetingede støtte til pagten og også for deres fælles ønsker om i videst muligt omfang at samordne deres optræden i FN for at bidrage aktivt til en konstruktiv udvikling, ikke mindst i dialogen mellem industrilande og udviklingslande.

Denne erklæring fra de ni var, som man kan tænke sig, fremkaldt af den tillidskrise, der opstod ved afslutningen af den 29. generalforsamling i 1974, da klimaet i FN som bekendt var præget af en meget uforsonlig konfrontation mellem samtlige vestlige industrilande og mange nye medlemmer fra den tredje verden. FN-klimaet blev også stærkt påvirket af truslen mod staten Israels medlemsrettigheder, og det var i denne forbindelse, de ni EF-lande – i øvrigt ganske på linje med holdningen i de øvrige nordiske og vestlige lande – gav udtryk for en utvetydig støtte til princippet om, at alle stater ikke alene bør kunne være medlemmer af FN, men også frit må kunne udøve deres fulde medlemsrettigheder både i FN og i dets særorganisationer. Denne tankegang – der hviler på det, vi kalder universalitetsprincippet – har altid ligget til grund for Danmarks FN-politik, men har i EF-erklæringen ligesom fundet ny og øget styrke ved at blive fremsat af denne bredere kreds. EF-landenes ønske om at spille en mere aktiv og konstruktiv rolle i FN har også fundet udtryk i de udtalelser, de skiftende formænd for EF-samarbejdet har fremsat på de ni's vegne under 29. og 30. ordinære generalforsamlinger og på den 7. ekstraordinære samling.

I forbindelse med diskussionen i de sidste par måneder om Danmarks samarbejde i FN med henholdsvis de andre nordiske lande og de andre EF-lande vil jeg gerne gøre et par – håber jeg – afklarende bemærkninger.

Vor stemmeafgivning i FN og vore udtalelser i FN har som udgangspunkt altid en selvstændig dansk vurdering, baseret på de synspunkter, som dansk udenrigspolitik står for. Ud fra dette udgangspunkt må det så være naturligt at søge at opnå størst mulig tilslutning. Vi har mange gange arbejdet sammen om FN-spørgsmål i den nordiske kreds. Vi har i de senere år fundet yderligere muligheder gennem samarbejdet med EF-landene.

I bestræbelserne for at opnå størst mulig tilslutning til de vurderinger, vi lægger til grund, må der selvfølgelig ske en tilpasning af synspunkterne – og det siger sig selv, at det også betyder, at vi må tilpasse vore synspunkter, hvis vi ønsker at vinde tilslutning til det centrale i dem.

Det er nok nødvendigt at fremhæve, at de afstemninger, der tiltrækker sig særlig opmærksomhed, i virkeligheden kun er et fåtal blandt afstemningerne om de 125 forskellige spørgsmål på generalforsamlingens dagsorden. Langt de fleste spørgsmål i FN afgøres i rimelig fordragelighed. Det er kun forholdsvis få spørgsmål, der giver anledning til egentlige modsætningsforhold. Selv hvor der har været klare modsætninger, har i mange tilfælde en bred vestlig kreds stået samlet. Denne kreds har i almindelighed omfattet både de nordiske lande og EF-landene eller dog de fleste af dem.

Jeg tror ikke, det er forkert at sige, at vi gennem EF-samarbejdet har kunnet medvirke til, at meningene i FN har bøjet sig mod hinanden, således at konfrontation i mange tilfælde er blevet afløst af større indbyrdes forståelse. Jeg tror heller ikke, at det er for meget at sige, at EF-landene i kraft af deres nære samarbejde, præget af både principfasthed, af smidighed og åbenhed, har ydet et væsentligt bidrag til, at 30. generalforsamling fik et noget mere fordrageligt og konstruktivt forløb end 29. samling.

Dette betyder naturligvis ikke, som alle ved, at der ikke på 30. samling indtraf begivenheder, som må give anledning til alvorlig bekymring. Jeg tænker her naturligvis først og fremmest på flertallets ulyksalige beslutning om at sidestille zionisme med racisme, med de følger det uundgåeligt får for FNs fortsatte arbejde for afskaffelse af alle former for racediskrimination.

At Danmark fortsat vil deltage i kampen mod racediskrimination, er en selvfølge, men med den meget beklagelige beslutning om at sætte lighedstegn mellem zionisme og racisme er blevet rejst et spørgsmål. Det er ikke muligt for os i dag at sige, i hvilket omfang vi kan deltage i FNs arbejde med racediskrimination. Det må der tages stilling til i hvert enkelt tilfælde.

I forbindelse med de ofte meget vanskelige overvejelser, der går forud for regeringens stillingtagen til de forskellige beslutninger i FN, er det af overordentlig stor betydning for regeringen at få råd og vejledning fra de parla-